

Kalaallisuummut nutsigaq: Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik

Uunga: Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik

22.01.2025

Katsorsaavik Nuuk nunatsinni atornerluisuuneq pillugu katsorsaannermi ukiuni 18-19-ini misilittakkavut malillugit naliliisaqattaarpoq. Tamanut nittarsaassinnermi 2012-miillu ajugaanikuuvugut, nunarput tamakkerlugu (Allorfillit minillugit) atornerluisuuneq pillugu 4.000-it sinnerlugit katsorsaani kuullutalu.

Inassuteqaat 1. Ajornartorsiut annerpaaq taassaavoq imeriaaserput, aalakoorniaannarluni imerneq. Imigassamik atuisarneq annikillisinneqarsinnaasoq tamanna takussutissartaarpoq. Taamaammat Katsorsaavik Nuup imigassamik aalakoornartortalimmik kisermaassineq pisortanik pigineqartoq tapersersorpaa. Pisisartut qanoq amerlatigisunik pisisarnissaat aamma aqunneqartuuppat, illoqarfinni annerusuni imigassanik aalakoornartortalinnik anngiortumik nioqquteqartarneq immannguaq aqunneqalissagalarpoq.

Inassuteqaat 2. Katsorsaavik Nuup iliuuseq tapersersorpaa, inuussutissarsiutillit minillugit.

Inassuteqaat 3. Suliatsinni misilittagaqarfigivarput aalakoorniaannarluni imerneq tallimanngornikkut aallartinnerusartoq, imigassanillu arfininngornikkut ualikkut ammanerini pisiniaqqittoqarnerisarluni. Taamaammat sivilisunerusumik aalakoorniaannarluni imernerit sivilisunerusumik imertitsisarput. Taamaammat KAT tamanna inassuteqaat tapersersorluarpaa.

Inassuteqaat 4. Ukiunik qaffaanerit Taanna inassuteqaat angajoqqaat ilinniarfeqarfiillu ilaatinngit arlaannik sunniuteqassanersoq pillugu aqutsisoqatigiinni oqallisiginikuuarpot.

Angajoqqaat amerlasuut qitornaminnut aalakoornartunik pisisartut nalunngilarput, fiisterfinnilu imerneq nalinginnaasuunera peqqutaavoq. Amerlasuut qitornatik meeqqat atuarfiani soraarummeeraangata imigassanik pisisarpaat, aamma misigisarparput inuusuttut ilai ikinngutimininngaanniit immikkoortinneqartartut imigassaateqannginneri pissutaalluni.

Angajoqqaanut qaammarsaanerujussuaq aamma ilanngunneqarsinnaavoq, ilinniarfinnilu imigassartorfinnginnissaanut inatsimmit sanasoqassasoq Siunnersuummut uku ilanngunneqarsinnaappata tapersersorusupparput. Kulturi allanngortikkuminaattoq allanngortittussaagatsigu tamaviaarnassaaq.

KAT sineriammi imigassamik atueriaaseqartoq nalunngilaa tassaammammi uagut kisitta ukiut tamaasa illoqarfinnut tamanut angalasartutuaagatta. Illoqarfimmiit illoqarfimmut, nunaqarfimmiillu nunaqarfimmut, sumiiffimmiillu sumiiffimmut imigassap kingunerisaanik pissusilersuutit assigiinngitsuusut nalunngilavut. Taamaammat ukiunik qaffaanerit unammillernartitsissapput pissutigalugu inuit imminut nalunnginnamik, qaffaasoqarpat sumiiffinni ilaanni ilungersunartorsiortitsissaaq.

Inassuteqaat 5. Imigassamik pilerisaarinissamut inerteqquteqarneq KAT-ip akerleriuannarpaa annermik inuusuttunut tunngagaangat. Taamaammat KAT-ip inassuteqaat tapersersorpaa.

Inassuteqaatit 6-8. KAT-ip akit qaffanneqarpata atuinikinnerulersitsissasut akuersaarpaat, imigassamik tuniniaanermiluunniit.

KAT inassuteqaammut uunga oqaaseqaatissaqarpoq, tassami immiortarneq, nunatsinni sumiluunniit immiortoqarsinnaavoq ilaatigut apersortittuni immiaannarmik sassaallertoqarsinnaasarpoo. Aaqqiisaqattaaginnarniarutta akit qaffasippallaalersinnaapput, qaffasippallaalerpallu immiorneq aamma qaffangaatsiarsinnaavoq.

Innersuummut uunga annikitsuinnarmik innersuussivugut, immialiortarneq qanoq annertutiginersoq misissorusupparput. Amerlasuut oqartaraluarput amerlavallaanngitsut kisianni sineriami katsorsaagaagatta tamanna allatorluinnaq misigisarpaput.

inassuteqaatit 9-10. KAT-ip Allorfik suleqatigalugu angajoqqaat Nuummukartut aalakoornartumut hashimillu atornerluisuunermut misissortittassasut eqqarsaateqarput. Nuummuk erniartornerminni katsorsartinnissamut periarfissaqarniassagamik. Pisariaqartorujussuuvoq.

KAT isumaqatigiissut aqqutigalugu illumik atugassaqartitsipput, illulu taanna innuttaasunut ukiorpasuarini atuisuusunut sakkortuumik katsorsartinniartumut kisimi atugassaavoq. Taamaammat siunnersuutiginiikuarpup angajoqqaanngortussanut illumik pissarsisoqartariaqartoq, ataatsimut katsorsarsinnaassammata ilaqutariittulli illumi katsorsaqtigigiissinnaassallutik. Tassani ineqarallarnerminni assigiinngitsunik suliaassanik imigassamut – hashimut katsorsartinneq, perorsaanermi suliaassat angajoqqaatulli piginnaasanut kursuserneq suliaqarsinnaassapput.

Pingaaruteqarporlu atuisuunermik pasitsaassingaanni atornerluinermut katsorsaasumik oqaloqatiginninnissaq taava sapinngisamik suliatigut ilisimasalimmit misissortinneq ingerlanneqassaaq.

Angajoqqaanngortussanut suliaasaqarfiit assigiinngitsut atorfissaqartinneqarput, aappariillu naartusut ataatsumut eqimattakkuutaarlutik katsorsaaqatigiinnissaat pisariaqartippavut. Taamatut ilaqutariit imminnut tarrarsorfigillutillu isumassarsioqatigiissinnaaniassammata.

Inassuteqaat 11. Innuttaasut amerlasuut sakkortuumik nalaataqarsimanermik katsorsartinnissamik pisariaqartitsipput, KAT-ip sakkortuumik nalaataqarsimasut sammisorujussuuai taannaammammi atornerluisunngornissaminnut peqqutaanerpaagajuttartoq. Sulisut tamarmik sakkortuumik nalaataqarsimasut katsorsarnissaanik piginnaasai qaffassartariaqarput.

KAT-p Pl.gl-imi ilinniarfimmiit pikkorissarfinnilu ilaatinneqannginnami, psykoterapeutit ilinniarnermi sakkortuumillu nalaataqarsimasunut katsorsaanermi pikkorissanermi ilaatinneqarsinnaannginnatta tujormissutigaarput. Tujorminitsinnut peqqutaavoq uagut aamma ulluinnarni sulinitinni tamakku atugarisarigatsigu. Ilutigisaanillu katsorsaasartuutivut ilinniaqqinnissaanik periarfissamik akinillu misissuinissatsinnut killileqarpugut.

Allorfillu aallartimmat maani Katsorsaavik Nuummi katsorsaasut pikkorissarsinnaasimanngillat, Allorfiup akikinnerpaaffii peqqutaallutik.

Inassuteqaat 12. Nakkaqqinnermut peqqutaasartoq tassaavoq kiserliorneq, imerunnaarniarluni katsorsariartarnermi ilaqquttat attaveqarfiillu qimanneqartarput, imertarunnaarsimallunilu angerlamut uteraangamik mattussaasarput. Taamaammat imigassartaqanngitsumik sammisassaqaartitsineq, sammisassaqaartuaannarnissaalu pisariaqartorujuuvoq.

Inersimasunut klubbimik imigassartorfiunngitsunik assigiinngitsunik susassaqarfilinnik ammaasoqarsinnaasoq. Sullitanullu nakkaateqqittarnermut tamanna annikillisaataasinnaasoq imertarunnaarsimasunut susassaqarfeqalertuuppat.

Sullitanut piginnaangorsaaneq aamma "nalinginnaasumik" inuuneq aaqqissuunnertalimmik imigassartaqanngitsumik ilitsersuussineq AMIGAATIGINEQARTORUJUUVQ.

Ukiuni amerlasuuni oqaatigisarparput sanngiinnertagut atornerluinermik katsorsaanermit allanik annertunermik atorfissaqaartitsinerusut, taakkulu atorfissaqaartippaat aaqqissuunnertalimmik akisussaaftitalimillu inuuneq ilinniartariaqarpaat. Tamannalu KAT-imi sapaatip akunnerini 6-8 imaluunniit Allorfimmi sapaatip akunnerini 17-ini ingerlanerani ilikkarneqarsinnaangilaq.

Innuttaasut inuunissaminnut sulii piareeqqalinngitsut iperartaratsigu taamaammat atornerluisunngoqqittartut amerlapput.

KAT-imut utaqqiisaasumik illut pillugit saaffiginnikkumaartusi taakkulu pillugit oqaloqatigiissasugut neriuutigaarput, taakkuummatami angerlarsimaffeqanngitsunit atorfissaqaartinneqarnerpaajusut.

Inassuteqaatit 13-14. KAT-ip inassutigaa Aarhusimiittoq ungehuset, U18-imit ateqannguatsiartoq misissorneqassasoq. Illoqarfinni tamani tamanna amigaatigineqarpoq.

KAT isumaqarpoq ilinniarfiit imigassartorfiunngitsut pingaaruteqartut taamaammat pingaaruteqarpoq sapinngisamik imigassamik misiliisarneq ukiunut sanilliullugu kingusinnerusariaqartoq. Misigisarparput inuusuttut meeqqat atuarfiat naammassinnittut imigassaq qiteritittaraat. Tamanna kulturikkut allannguilluni unitsinneqassaaq.

Inassuteqaat 15. Cigaretsimut taamaaliortareerput, KAT-i tamanna pillugu oqaasertaliussassaqaanngilaq, siunnersuut tapersorsorparput.

Inassuteqaat 16. KAT-ip inassuteqaat pissanganartippaa, pilersaarutit eqqarsaatigineqartut pillugit suussanersut pissangassutigaarput.

Nutaanik pilersitsisinnaagaanni KAT-ip atornerluisunut katsorsaasarnera sinerissami allisinneqarsinnaavoq, katsorsaaviillu taakku imigassaq aalakoornartortallip timimut, ilaqutariinnut, ikinngutigisanut, inooqataassutsimullu qanoq ajoqusiisinnatiginersoq ilinniartitsissutigineqarsinnaavoq. Kommunilu katsorsaasut illoqarfimmiinneranni/nunaqarfimmiinneranni pilersaarummik sanasoqarsinnaasoq isumaqatigiinniartoqarsinnaavoq. Ilinniartitsinerlu inuiaqatigiinnut tamanut, meeqqanullu nalimmassarneqarsinnaavoq.

Inassuteqaat 17. KAT inassuteqaammut isumaqataavoq.

Oqaaseqaat: Inassuteqaatit KAT-ip ajunngissorivai, inuiaqatigiittut imertariaatsip ajornartorsiutai aqunnissai pisariaqartorujussuupput. KAT isumaqarpoq inassuteqaatit ajornartorsiutit aqunnissaanut

nappatissamik pilersitsisinnaasut imigassaq aalakoornartortallit pillugit inatsit pitsaasumik sanasoqareerpat, inuiaqatigiit pitsanngornissaannut pitsanngorsaaqataasinnaavoq.

KAT-ip inatsit susassaqarfiit assigiinngitsuni pitsanngorsaasinnaassasoq neriuutigaa, tassanilu innuttaasoq suliniummiit annaanagu aqqut tamaat ikiorneqassaaq, suliniummik allamik innuttaasup ingerlaqqinnissaanut pisariaqartitaanik peqanngimmat.

Inassuteqaatini allaqqasoq malillugu naartusut misissortittalissapput, aatsaat ernisussiortut Allorfillu naartusunik misissuisoqartalernissaanik isumaqatigiissiorsimagunik tassani naartusut atornerluisuusut amerlanerit naammattoorneqartalissapput. Taamatut kingunerlutsitsillutik ernisut amerlanerit pinaveersaarneqarsinnaassapput.

Katsorsaavik Nuuk inaassuteqaatit nuannerilluarpai aamma tapersersuilluarpoq. Siunissami kikkut tamarmik suleqatigilluarnissamik piareersimavugut.